

MITEN SINÄ HOITAISIT

Miten sinä hoitaisit -palsta esittelee klinisen tapauksen, jota lukijat voivat kommentoida Fimnetin keskustelutaululla www.fimnet.fi. Pöimintoja keskustelusta esitetään tapauksen ratkaisuosassa.

Työryhmä: Nina Kaseva, Mikael Kuitunen, Mika Laitinen, Anneli Lauhio, Jarkko Suomela

Laihtunut nuori

– osa 1

15-vuotias tyttö tuli äidin kanssa sairaanhoitajan ohjaamana lastenlääkärin vastaanotolle somaattiseen arvioon. Hän oli viime kuukausina laihtunut selvästi.

Tytön paino oli pudonnut 8 kg edeltävien 8 kuukauden aikana. Hän kertoi syöneensä aiempaa vähemmän ja karsineensa ruokavaliosta herkut. Ahmintaa oli ilmennyt kerran. Hän oksenteli runsaasti, ainakin joka toinen päivä.

Pakonomaista liikuntaa ei ilmennyt. Nuori harrasti ohjattua liikuntaa aiemmin 7 kertaa viikossa. Nyt määrä oli vähentynyt puoleen.

Kuukautiset olivat alkaneet 13 vuoden iässä ja kierto oli säännöllinen (< 30 vrk). Astmaan nuorella oli käytössä päivittäinen lääkitys (flutikasonifuroaatti, vilanteroli 92/22 µg inhalaatio x 1) ja siitepölyallergiaan tarvittaessa antihistamiini (desloratadiini 5 mg). Lisäksi käytössä oli monivitamiinitabletti päivittäin. Päihteitä nuori ei käyttänyt.

Koulumenestys oli heikentynyt, aiemmin keskiarvo oli 10, nyt 8,0. Tyttö ei jaksanut keskittyä koulussa aiempaan tapaan.

Mielialansa tyttö kuvasi itse ihan normaaliksi, vaikka ahdistuneisuutta ilmeni päivittäin. Mm. syömiset, painon tarkkailu ja oman kehon näkeminen ahdistivat. Viiltelyn hän oli lopettanut.

Potilas riisuutui pyydettäessä, vaikka se saikin hänet itkemään.

Yleistila vastaanotolla oli hyvä. Potilas riisuutui pyydettäessä, vaikka se saikin hänet itkemään. Iho oli siisti ja perifeeriset pulssit tuntuivat. Sormet ja varpaat olivat viileät. Korvat olivat terveet ja nielu sekä suu siistit. Kilpirauhanen palpottui tavallisena.

Sydämen ja keuhkojen kuuntelussa ei todettu poikkeavaa. Myös vatsan palpautiolöydös oli tavanomainen. Verenpaine oli 99/68 mmHg ja pulssi 49/min. Potilaan pituus oli 158 cm ja paino 50,5 kg, aikuista vastaava painoindeksi ISO-BMI oli 20,3 kg/m² (normaalipainon alue 17–25 kg/m²).

Lastenlääkäri määräsi myös laboratoriokokeita (taulukko). ●

NINA KASEVA

LT, lastentautien erikoislääkäri
Pikkujätti lasten ja nuorten lääkäriasema ja THL, Kansanterveyden edistäminen -yksikkö

MITEN ETENET?

Mitä lisätietoja haluaisit?
Mitä jatkotutkimuksia kaipaisit?
Miten autat potilasta?

Lastenlääkärin ensikäynnillä määrittämien laboratoriotulosten tulokset

Tutkimus	Tulos	Viitearvo
B-Eryt	4,48 E12/l	3,85–5,2 E12/l
B-Hb	127 g/l	113–154 g/l
B-Hkr	40 %	35–44 %
B-Leuk	3,1 E9/l	3,3–8,2 E9/l
B-Trom	323 E9/l	145–360 E9/l
E-MCH	28 pg	25–35 pg
E-MCHC	318 g/l	300–350 g/l
E-MCV	89 fl	82–98 fl
S-T4-V	11 pmol/l	11–18 pmol/l
TSH	2,2 mU/l	0,5–3,4 mU/l
B-GlukPik	4,0 mmol/l	4,2–6,0 mmol/l
B-La	3 mm/h	<20 mm/h
Pt-KeliPik	neg	keliakiaseula
AFOS	56 U/l	35–125 U/l
ALAT	11 U/l	<35 U/l
S-Alb	42 g/l	40–60 g/l
S-Amyl	93 U/l	25–120 U/l
S-Ca-Albk	2,51 mmol/l	2,15–2,7 mmol/l
K	4,9 mmol/l	3,6–5 mmol/l
Na	136 mmol/l	137–145 mmol/l
Krea	63 µmol/l	50–90 µmol/l
fS-Pi	1,40 mmol/l	1,1–1,8 mmol/l